

به نام خدا
دانشگاه آزاد اسلامی استهبان
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح درس (Lesson Plan)

نام درس : اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل

نوع درس : تئوری

تعداد واحد : 1 واحد

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی مامایی

مدرس : پریسا رستم بیگی

دروس پیش نیاز : ندارد

نیمسال تحصیلی : نیمسال دوم 95-96

تاریخ پایان کلاس : 95/10/20

تاریخ شروع کلاس : 95/7/5

روز و ساعت برگزاری : دوشنبه ساعت 9:15 تا 10:45

مشخصه درس : 86

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

روز و ساعت برگزاری : دو شنبه ساعت 11 تا 12:30

مشخصه درس : 88

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

روز و ساعت حضور مسؤول درس : دوشنبه ساعت 9 تا 19
تاریخ پایان کلاس : 95/10/20

مسؤول درس : پریسا رستم بیگی
تاریخ شروع کلاس : 95/7/5

روز و ساعت برگزاری : دوشنبه ساعت 9:15 تا 10:45

مشخصه درس : 87

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

روز و ساعت برگزاری : دو شنبه ساعت 11 تا 12:30

مشخصه درس : 89

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

روز و ساعت حضور مسؤول درس : دوشنبه ساعت 9 تا 19
تاریخ پایان کلاس : 95/10/20

مسؤول درس : پریسا رستم بیگی
تاریخ شروع کلاس : 95/7/5

روز و ساعت برگزاری : دوشنبه ساعت 9:15 تا 10:45

مشخصه درس : 684

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

مسئول درس : پریسا رستم بیگی

روز و ساعت حضور مسئول درس : دوشنبه ساعت 9 تا 19

تاریخ امتحان پایان ترم : 95/10/29

شرح درس : این درس به عنوان یک درس پایه ارائه می گردد و هدف از آن، آماده کردن دانشجوی مامایی برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است. در این درس سعی بر آن است که دانشجوی مامایی ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان بتواند در راستای ارتقاء، تامین و حفظ سلامت آنها از تفکر خلاق در بکارگیری فرایند پرستاری بهره جوید و همواره رعایت قوانین، مقررات و اخلاق حرفه ای و احکام اسلامی را مدنظر قرار دهد.

عنوان جلسه شماره جلسه : 1
هدف کلی : آشنایی با حرفه مامایی
<ul style="list-style-type: none"> ➤ اهداف رفتاری : ➤ با اصطلاحات رایج مامایی آشنا شود ➤ مامایی را تعریف کند ➤ نقشهای و مسولیتهای مامایی را شرح دهد ➤ ویژگیهای کار مامارا شرح دهد
روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : اندازه گیری علائم حیاتی
شماره جلسه : 2
هدف کلی :: : آشنا شدن با مسولیت های ماما در اندازه گیری دقیق علائم حیاتی (قسمت اول)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ اهداف رفتاری : ➤ اصطلاحات علائم حیاتی، تب، هیپوترمیا، آپنه آ، دیس پنه آ، برادی پنه، آریتمی، برادی کاردیا، فشار سیستول، فشار دیاستول، فشار نبض، هیپرتانسیون، هیپوتانسیون، صدای کورتکوف، نقصان نبض را تعریف کند. ➤ پیرامون مسولیت های پرستاری در زمینه بررسی درجه حرارت بدن نبض، تنفس و فشار خون بحث و گفتگو کند ➤ انواع ترمومتر و روش استفاده از آنها را توضیح دهد ➤ TPR بیمار را بطور صحیح تفسیر کند ➤ محل های بررسی درجه حرارت، نبض را تعیین کند. ➤ روش های صحیح اندازه گیری TPR را شرح دهد ➤ روش صحیح ثبت و گزارش TPR را توضیح دهد
روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری : شناختی عاطفی و رفتاری

عنوان جلسه : اندازه گیری علائم حیاتی
شماره جلسه :3
هدف کلی : آشنا شدن با نقش پرستار در اندازه گیری علائم حیاتی (قسمت دوم)
<p>➤ اهداف رفتاری :</p> <p>➤ اصطلاحات، فشار سیستول، فشار دیاستول، فشار نبض، هیپرتانسیون، هیپوتانسیون، صدای کورتکوف، را تعریف کند.</p> <p>➤ پیرامون مسئولیت‌های پرستاری در زمینه بررسی و فشار خون بحث و گفتگو کند</p> <p>➤ انواع گوشی و فشار سنج و روش استفاده از آنها را توضیح دهد</p> <p>➤ فشار خون بیمار را بطور صحیح تفسیر کند</p> <p>➤ محل‌های بررسی فشار خون را تعیین کند.</p> <p>➤ روش‌های صحیح اندازه‌گیری فشار خون را شرح دهد</p> <p>➤ روش صحیح ثبت و گزارش فشار خون را توضیح دهد</p>
روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : اکسیژن درمانی
شماره جلسه :4
هدف کلی : آشنایی با انواع روشها و موارد استفاده از اکسیژن درمانی
<p>➤ اهداف رفتاری :</p> <p>➤ اصطلاحات تنفس، تهویه، هیپوکسی، سیانوز، تراکیاستومی را تعریف کند</p> <p>➤ اصول فیزیولوژی تنفس را شرح دهد</p> <p>➤ علائم هیپوکسی را لیست نماید</p> <p>➤ موارد استفاده از اکسیژن درمانی را توضیح دهد</p> <p>➤ عوارض، مراقبت‌های پرستاری و احتیاطات اکسیژن درمانی را بیان کند</p> <p>➤ اقدامات پرستاری به منظور افزایش خروج ترشحات ریوی را شرح دهد</p> <p>روش مراقبت از راه‌های هوای مصنوعی (ایروی دهانی، لوله تراشه و تراکیاستومی) را شرح دهد</p>
روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه: ورزش و بی‌حرکتی
شماره جلسه:5
هدف کلی : شناخت اثرات ورزش و بی‌حرکتی بر سیستم‌های بدن
<p>➤ اهداف رفتاری :</p> <p>➤ اصطلاحات بی‌حرکتی، استراحت در تخت، آتروفی عضلانی، آتونی عضلات، افتادگی پا، هیپوستاتیک پنومونی، اتلکتازی، ترمبوز، آمبولی، کاهش فشار خون وضعیتی، زخم بستر را تعریف کند</p> <p>➤ نقش دستگاه اسکلتی، عضلانی و عصبی را در فیزیولوژی حرکت توصیف نماید.</p> <p>➤ انواع ورزش را توضیح دهد.</p> <p>➤ اثرات ورزش و بی‌حرکتی بر سیستم‌های بدن را شرح دهد</p> <p>➤ تدابیر پرستاری برای پیشگیری و درمان مشکلات بی‌حرکتی را تشخیص دهد</p> <p>➤ اصول مکانیک بدن را در زمان وضعیت دادن، حرکت، بلند کردن و جابجایی شرح دهد.</p>

روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : استراحت و خواب

شماره جلسه : 6

هدف کلی : آشنایی با تدابیر پرستاری به منظور پیشبرد استراحت و خواب مددجو

➤ اهداف رفتاری :

- اصطلاحات خواب، استراحت، آرامش، بیخوابی، آپنه خواب، نارکولپسی، خرخر کردن، خواب REM، خواب NREM را تعریف کند.
- اثرات و فیزیولوژی خواب را توضیح دهد.
- سیکل خواب را شرح دهد.
- متغیرهای مداخله گر در استراحت و خواب را مشخص نماید
- اختلالات شایع خواب را توصیف نماید
- وضعیت خواب و استراحت مددجو را ارزیابی کند
- تدابیر پرستاری به منظور پیشبرد استراحت و خواب مددجو را تجزیه و تحلیل کند

روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : درد

شماره جلسه : 7

هدف کلی : شناخت وضعیت درد مددجو و تدابیر پرستاری مربوطه

➤ اهداف رفتاری :

- اصطلاحات درد، درد منتشره، درد خیالی، درد مبهم، درد تیز، انحراف فکر را تعریف کند
- فیزیولوژی درد را توضیح دهد
- تنوری های درد را شرح دهد
- انواع درد را از نظر منبع، شدت درد، محل درد، مدت درد و کیفیت توضیح دهد.
- وضعیت درد مددجو را ارزیابی کند
- تدابیر پرستاری (دارویی، غیردارویی) در کنترل درد را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : نیاز به دفع ادرار

شماره جلسه : 8

هدف کلی : شناخت مشکلات شایع در دفع ادرار و تدابیر پرستاری مربوطه

➤ اهداف رفتاری :

- اصطلاحات ادرار، اولیگوریا، پولی یوریا، هماچوریا، پروتئین یوریا، دیس یوریا، ادرار باقیمانده، سند گذاری مثانه، بی اختیاری ادرار را تعریف کند
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه ادراری را توضیح دهد.
- فاکتورهای مختلف مؤثر بر ادرار کردن را لیست کند
- مشکلات شایع در دفع ادرار را توضیح دهد
- تدابیر پرستاری در رفع مشکلات شایع ادراری را تجزیه و تحلیل کند

- موارد استعمال، عوارض سندزدن را نام ببرد
  - روشهای مراقبت از سوند دائمی را بیان کند.
  - نحوه تهیه نمونه ادرار جهت آزمایش تجزیه ادرار کشت ادرار و ادرار 24 ساعته را شرح دهد.
- روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
- حیطه یادگیری : شناختی و عاطفی

عنوان جلسه : نیاز به دفع مدفوع
شماره جلسه : 9

هدف کلی : شناخت مشکلات شایع در دفع مدفوع و مراقبتهای پرستاری مربوطه

- **اهداف رفتاری**
- اصطلاحات مدفوع، یبوست، اسهال، نفخ، تجمع مدفوع خشک، کلستومی، ایلئوستومی، ملنا، انما، مانور والسالوا را تعریف کند
- آناتومی و فیزیولوژی دفع مدفوع را شرح دهد
- متغیرهایی که بر عمل دفع مدفوع تأثیر می‌گذارند را شناسایی کند
- مشکلات معمول در عمل دفع، عوامل مستعد کننده و مراقبتهای پرستاری را توضیح دهد
- موارد و نحوه استفاده از شیاف‌های ملین و مسهل‌ها را بیان کند
- انواع تنقیه، موارد استعمال و نحوه انجام آن را توضیح دهد
- مراقبتهای پرستاری را برای بیمار دارای استومی شرح دهد
- نحوه جمع‌آوری نمونه مدفوع جهت انجام آزمایش را شرح دهد

روش تدریس سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی

حیطه یادگیری شناختی و عاطفی

عنوان جلسه : کنترل عفونت
شماره جلسه : 10

هدف کلی : آشنایی با روشهای اجرای راهنماییهای CDC در کنترل عفونت

- **اهداف رفتاری:**
- اصطلاحات میکروارگانیزم، بیماریزا (پاتوژن)، غیربیماریزا، محافظ، استریل، تمیز، ضد عفونی، ایزوله را تعریف کند
- چرخه عفونت را توضیح دهد
- مداخلات پرستاری در گسستن چرخه عفونت را توصیف نماید
- بیماران پر خطر را برای گسترش عفونت شناسایی کند
- عوامل کاهش دهنده عفونت بیمارستانی را تعیین کند
- موقعیتهایی که لزوم شستن دستها را ایجاب می‌نماید را مشخص سازد

➤ روشهای اجرای راهنمایی‌های CDC مربوط به احتیاط‌های استاندارد را شرح دهد
 روشهای اجرای راهنمایی‌های CDC مربوط به احتیاط‌های از راه هوا، قطره‌ای و تماس را توضیح دهد.
روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری شناختی

عنوان جلسه : مراقبت از زخم
شماره جلسه : 11

هدف کلی : آشنایی با انواع روشهای مراقبت از زخم

- اهداف رفتاری**
- اصطلاحات مربوط به زخم، زخم باز، پارگی، کوفتگی، زخم آلوده، زخم تمیز، زخم عفونی، زخم فشاری، دبریدمان، التیام، و درن را تعریف کند
  - عوامل مؤثر بر فرایند التیام زخم را لیست نماید
  - اختلاف بین بهبودی زخم‌ها در توجهات اولیه و ثانویه را توصیف کند
  - عوامل خطرزا و مؤثر بر تشکیل زخم‌های فشاری را بحث کند.
  - یک مددجو با اختلال در تمامیت پوست را ارزیابی کامل نماید.

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری: شناختی

عنوان جلسه تغذیه **شماره جلسه 12**

هدف کلی : آشنایی با انجام روشهای مختلف تغذیه

- اهداف رفتاری**
- راههای مختلف تغذیه در مددجو را بشناسد
  - تغذیه مددجو از راه بینی را یاد بگیرد
  - شرایط انجام صحیح انجام گواژ را یاد بگیرد
  - شرایط انجام صحیح لاواژ را یاد بگیرد
  - سایر راههای تغذیه مددجو را بشناسد

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری: شناختی

عنوان جلسه : دارودادن 1
شماره جلسه : 13

هدف کلی : آشنایی با اصول و روش آماده کردن کلیه داروها شناخت روش انجام محاسبات دارویی و اصول صحیح، محل و روش تزریقات (داخل جلدی، زیرجلدی و

- اهداف رفتاری:**
- اصطلاحات دارو، دوز دارو، دستور دارویی مصرف خوراکی، مصرف مکیدنی، مصرف زیرزبانی، تزریق، عوارض دارویی، مصرف موضعی دارو و شیاف را تعریف کند.
  - نام‌های دارو، انواع اشکال دارو، انواع دستورات دارویی را توضیح دهد
  - راهنماییهای اساسی برای آماده کردن کلیه داروها را بیان کند
  - اصول و روش دادن دارو از راه دهان، زیرزبانی، و مکیدنی را توضیح دهد
  - اصول و روش مصرف موضعی داروها نظیر قطره‌های چشم، گوش و بینی، مصارف پوستی، رکتالی و واژنی

<p>دارو را توضیح دهد</p> <p>➤ نکات مورد نیاز برای آموزش به بیمار در مورد نحوه مصرف داروها را شرح دهد. روش اندازه‌گیری دارو را شرح دهد</p> <p>➤ تبدیل واحد اندازه‌گیری دارو در یک سیستم و بین سیستم‌ها را توضیح دهد</p> <p>➤ مقدار دارویی تجویز شده را به طور صحیح محاسبه کند. (بر اساس واحد وزنی، حجمی درصد و unit)</p> <p>➤ اصول صحیح، محل‌ها و روش انجام تزریقات (داخل جلدی، زیر جلدی) را توضیح دهد</p> <p>➤ عوارض جانبی تزریقات (داخل و زیرجلدی) را شرح دهد</p>
<p>روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی</p>
<p>حیطه یادگیری شناختی</p>

<p>عنوان جلسه: دارو دادن 2</p> <p>شماره جلسه: 14</p>
<p>هدف کلی: شناخت اصول صحیح محل‌ها و روش انجام تزریق عضلانی</p> <p>شناخت اصول صحیح، محل‌ها و روش انجام تزریقات وریدی</p>
<p>➤ اهداف رفتاری: اهداف رفتاری:</p> <p>➤ نحوه‌ی آماده کردن داروهای تزریق را شرح دهد</p> <p>➤ محل‌های تزریق عضلانی (ونتر و گلوئتال، دور سوگلوئتال و استوس لئرایس و دلتوئید) را توضیح دهد</p> <p>➤ روش‌های خاص در تزریقات عضلانی (روش زد و روش مسدود کردن هوا) را شرح دهد</p> <p>➤ اصول صحیح و روش انجام تزریق عضلانی را بیان کند</p> <p>➤ عوارض جانبی تزریق عضلانی را توضیح دهد رفتاری اصطلاحات تزریق وریدی، نشت-فلبیت و محلول‌های وریدی را تعریف کند</p> <p>➤ اصول و روش‌های آماده کردن محلول‌های تزریق وریدی را بیان کند</p> <p>➤ اصول صحیح، محل‌ها و روش انجام تزریق وریدی را توضیح دهد</p> <p>➤ انواع محلول‌های تزریق داخل وریدی را نام ببرد</p> <p>➤ قطرات سرم بیمار را با روش صحیح محاسبه کند</p> <p>➤ عوارض جانبی تزریقات وریدی و مراقبت از سرم را توضیح دهد</p> <p>➤</p> <p>➤</p>
<p>روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی</p>
<p>حیطه یادگیری شناختی</p>

<p>عنوان جلسه: مراقبت‌ها و رفتارهای حرفه‌ای و کار در اتاق عمل و زایمان</p> <p>شماره جلسه: 15</p>
<p>هدف کلی: آشنایی مراقبت‌های پرستاری قبل از عمل جراحی</p>
<p>اهداف رفتاری:</p> <p>➤ اصطلاحات مربوط به این فصل را تعریف کند</p> <p>➤ طبقه‌بندی جراحی را شرح دهد</p> <p>➤ انواع بیهوشی را توضیح دهد</p> <p>➤ بررسی و شناخت بیمار قبل از جراحی را بیان کند</p> <p>➤ نحوه انجام ورزش‌های پس از عمل را توضیح دهد</p>

➤ برنامه آموزش بیمار قبل از عمل جراحی را طراحی کند
روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری

عنوان جلسه: مراقبت‌های پرستاری در حین و بعد از عمل جراحی شماره جلسه: 16
هدف کلی: : آشنایی مراقبت‌های پرستاری در حین و بعد از عمل جراحی
<ul style="list-style-type: none"> ➤ اهداف رفتاری: نقش پرستار در اتاق عمل را بیان کند ➤ عواملی که در حین و بعد از عمل جراحی بررسی می‌شوند را فهرست کند ➤ مسئولیت پرستار در حین و بلافاصله بعد از عمل را توضیح دهد ➤ اقدامات پرستاری برای پیشگیری از عوارض بعد از عمل را شرح دهد ➤ تفاوت‌ها و شباهت‌های مراقبت از مددجویان سرپایی و مددجویان بستری را بیان کند
روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری: شناختی

عنوان جلسه: : مراقبت عمومی از بیمار و نوزاد شماره جلسه: 17
هدف کلی: آشنایی با مراقبت‌های عمومی از بیمار و نوزاد
<ul style="list-style-type: none"> ➤ اهداف رفتاری: ➤ آشنایی با مراقبت‌های نوزاد بعد از تولد ➤ نیاز بیمار به خواب و استراحت و آرامش را بیان کند ➤ راهکارهای لازم جهت برآوردنیازهای بیمار را توضیح دهد ➤ اصول حرکت دادن به بیمار را شرح دهد
روش تدریس: : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی
حیطه یادگیری شناختی

وسایل کمک آموزشی: کامپیوتر و اسلاید PPT وایت بورد

نحوه ارزشیابی دانشجوی:

امتحان پایان ترم 9نمره

امتحان پایان ترم 9 نمره

حضورمنظم و شرکت در بحث 2 نمره

تکالیف دانشجویی: _

نوع سؤالات امتحانی: چهار گزینه ای و کوتاه پاسخ

وظایف دانشجوی:

دانشجو باید در سر کلاسها حضور منظم داشته باشد
مرتبط با موضوعات درسی مطالعه داشته باشد
در بحثهای گروهی به طور فعال شرکت کند
در هنگام حضور در کلاس از تلفن همراه استفاده نکند
حین تدریس کلاس را ترک ننماید
به استاد مربوطه و شئون اخلاقی احترام بگذارد.

منابع :

1. Craven, ruth F, Hirnle Constance J, Fundamental of Nursing: Human Health and function Philadelphia
lippincott C-2013.
2. potter, perry, fundamental of nursing: concepts, process and practice 4th, ed ST
Louis, mosby C.C.2009.
3. taylor, lillis, lemone, the art and science of nursing care 4th. Ed Philadelphia: lippincot
C.2011

1. تیلور، کارول، اصول پرستاری، مفاهیم پرستاری، گروه مترجمین دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی نشر
بشری 1390.

2. پوتر ویری، اصول فنون پرستاری، گروه مترجمین، صدیقه سالمی و دیگران، تهران، سالمی، نشر جامعه‌نگر،
1390

به نام خدا
دانشگاه آزاد اسلامی استهبان
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اصول مهارت‌های مامایی و کار در اتاق عمل

نوع درس : تئوری   تعداد واحد : 1 واحد

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی مامایی   مدرس : پریسا رستم بیگی

دروس پیش نیاز : ندارد

نیمسال تحصیلی : نیمسال اول 95-96   تاریخ شروع کلاس : 95/7/5   تاریخ پایان کلاس : 95/10/20

مشخصه درس : 86   روز و ساعت برگزاری : دوشنبه از ساعت 9:15 تا 10:45

مکان برگزاری : کلاس شماره 2 ساختمان مدرس

مشخصه درس : 87   روز و ساعت برگزاری : دوشنبه از ساعت 11 تا 12:30

مکان برگزاری : کلاس شماره 2 ساختمان مدرس

مسئول درس : پریسا رستم بیگی   روز و ساعت حضور مسئول درس : دوشنبه ساعت 9 تا 19

تاریخ امتحان پایان ترم : 95/0/29

تاریخ شروع کلاس : 95/7/5   تاریخ پایان کلاس : 95/10/20

مشخصه درس : 88   روز و ساعت برگزاری : دوشنبه ساعت 9:15 تا 10:45

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

مشخصه درس : 89   روز و ساعت برگزاری : دوشنبه ساعت 11 تا 12:30

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

تاریخ شروع کلاس : 95/7/5   تاریخ پایان کلاس : 95/10/20

مشخصه درس : 684   روز و ساعت برگزاری : دوشنبه ساعت 9:15 تا 10:45

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

مشخصه درس : 683   روز و ساعت برگزاری : دوشنبه ساعت 11 تا 12:30

مکان برگزاری : کلاس 2 ساختمان مدرس

شرح درس : این درس به عنوان یک درس پایه ارائه می گردد و هدف از آن، آماده کردن دانشجوی مامایی برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است. در این درس سعی بر آن است که دانشجوی مامایی ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان بتواند در راستای ارتقاء، تامین و حفظ سلامت آنها از تفکر خلاق در بکارگیری فرایند پرستاری بهره جوید و همواره رعایت قوانین، مقررات و اخلاق حرفه ای و احکام اسلامی را مدنظر قرار دهد

اهداف کلی :

1. آشنا شدن با مامایی و مسیولیت‌های ماما در برآوردن نیازهای مددجو
2. آشنا شدن با مسیولیت‌های ماما در اندازه گیری دقیق علائم حیاتی مددجو
3. شناخت نیازهای تغذیه‌ای مددجو و انواع رژیم‌های غذایی
4. آشنایی با انواع روش‌ها و موارد استفاده از اکسیژن درمانی
5. شناخت اثرات ورزش و بی‌حرکتی بر سیستم‌های بدن و آشنایی با تدابیر پرستاری به منظور پیشبرد استراحت و خواب مددجو
6. شناخت وضعیت درد مددجو و تدابیر پرستاری مربوطه
7. شناخت مشکلات شایع در دفع ادرار و مدفوع تدابیر پرستاری مربوطه
8. آشنایی با روش‌های اجرای راهنمایی‌های CDC در کنترل عفونت
9. آشنایی با انواع روش‌های مراقبت از زخم و زخم‌های فشاری
10. آشنایی با روش‌های مختلف تغذیه

11. آشنایی با اصول و روش آماده کردن کلیه داروها شناخت روش انجام محاسبات دارویی و اصول صحیح،

محل و روش تزریقات (داخل جلدی، زیرجلدی-تزریق عضلانی و وریدی)

12. مراقبت‌های مامایی قبل و بعد از عمل جراحی

اهداف رفتاری :

1-اصطلاحات مامایی ، سلامت و بیماری و مسیولیت‌های ماما را تعریف کند

2- اصطلاحات علائم حیاتی، تب، هیپوترمیا، هیپرترمیا، آپنه، دیس پنه آ، آریتمی، برادی کاردیا، فشار سیستول، فشار

دیاستول، فشار نبض، هیپرتانسیون، هیپوتانسیون، صدای کورتکوف، نقصان نبض را تعریف کند. TPR بیمار را بطور

صحیح تفسیر کند

3-پیرامون مسئولیت‌های پرستاری در زمینه بررسی و فشار خون بحث و گفتگو کند

4-فشار خون بیمار را بطور صحیح تفسیر کند

5- اصطلاحات تغذیه، سوء تغذیه، چاقی، متابولیسم، هضم، جذب، سوء هضم، تهوع، استفراغ، برگردانی، بی‌اشتهایی،

تغذیه کامل وریدی، گاستروستومی، گاوژ، لاواژ، را تعریف کند

6-اصطلاحات تنفس، تهویه، هیپوکسی، سیانوز، تراکیاستومی، را تعریف کند عوارض، مراقبت‌های پرستاری و

احتیاطات اکسیژن درمانی را بیان کند

7-اصطلاحات بی‌حرکتی، استراحت در تخت، آتروفی عضلانی، آتونی عضلات، افتادگی پا، هیپوستاتیک پنومونی،

اتلکتازی، ترمبوز، آمبولی، کاهش فشار خون وضعیتی، زخم بستر را تعریف کند

اصطلاحات خواب، استراحت، آرامش، بی‌خوابی، آینه خواب، نارکولپسی، خرخر کردن، خواب REM، خواب NREM را تعریف کند

8-اصطلاحات درد، درد منتشره، درد خیالی، درد مبهم، درد تیز، انحراف فکر را تعریف کند

9-اصطلاحات ادرار، اولیگوریا، پولی یوریا، هماچوریا، پروتئین یوریا، دیس یوریا، ادرار باقیمانده، سند گذاری مثانه، بی‌اختیاری ادرار را تعریف کند

10- اصطلاحات مدفوع، یبوست، اسهال، نفخ، تجمع مدفوع خشک، کلستومی، ایلئوستومی، ملنا، انما، مانوروالسالوا را تعریف کند

11-اصطلاحات میکروارگانسیم، بیماری‌زا (پاتوژن)، غیربیماری‌زا، محافظ، استریل، تمیز، ضد عفونی، ایزوله و چرخه عفونت را تعریف کند

12- اصطلاحات مربوط به زخم، زخم باز، پارگی، کوفتگی، زخم آلوده، زخم تمیز، زخم عفونی، زخم فشاری، دبریدمان، التیام، و درن را تعریف کند و عوامل مؤثر بر فرایند التیام زخم را لیست نماید

14-اصطلاحات دارو، دوز دارو، دستور دارویی مصرف خوراکی، مصرف مکیدنی، مصرف زیربانی، تزریق، عوارض دارویی، مصرف موضعی دارو و شیاف را تعریف کند اصول و روش مصرف موضعی داروها نظیر

قطره‌های چشم، گوش و بینی، مصارف پوستی، رکتالی و واژنی دارو را توضیح دهد مقدار دارویی تجویز شده را به طور صحیح محاسبه کند. (بر اساس واحد وزنی، حجمی درصد و unit)

15- بررسی و شناخت بیمار قبل و بعد از جراحی را بیان کند و برنامه آموزش بیمار قبل و بعد از عمل جراحی را طراحی کند مسئولیت ماما در حین و قبل بلافاصله بعد از عمل را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، یادگیری مشارکتی

وسایل کمک آموزشی : کامپیوتر و اسلاید PPT وایت بورد

نحوه ارزشیابی دانشجوی :

9نمره	آزمون میان ترم
9نمره	آزمون پایان ترم
2	مشارکت در بحث گروهی و حضور و غیاب

تکالیف دانشجویی : -----

نوع سؤالات امتحانی :

سؤالات چند گزینه‌ای

سؤالات تشریحی

سؤالات کوتاه پاسخ

وظایف دانشجو :

دانشجو باید در سر کلاسها حضور منظم داشته باشد

مرتبط با موضوعات درسی مطالعه داشته باشد

در بحثهای گروهی به طور فعال شرکت کند

در هنگام حضور در کلاس از تلفن همراه استفاده نکند

حین تدریس کلاس را ترک ننماید

به استاد مربوطه و شئون اخلاقی احترام بگذارد

1. Craven, Ruth F, Hirnle Constance J, Fundamental of Nursing: Human Health and function Philadelphia

lippincott C-2013.

2. potter, perry, fundamental of nursing: concepts, process and practice 4th, ed ST Louis, mosby C.C.2009.

3. taylor, lillis, lemone, the art and science of nursing care 4th. Ed Philadelphia: lippincot C.2011

1. تیلور، کارول، اصول پرستاری، مفاهیم پرستاری، گروه مترجمین دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی نشر بشری 1390.

2. پوتر ویری، اصول فنون پرستاری، گروه مترجمین، صدیقه سالمی و دیگران، تهران، سالمی، نشر جامعه‌نگر، 1390.

تفویم درس :

جلسه	عنوان	مدرس
1	آشنایی با برنامه و آشنا شدن با پرستار و نقش پرستار در برآوردن نیازهای مددجو	پریسا رستم بیگی
2	اندازه گیری علائم حیاتی (درجه حرارت، نبض، تنفس)	پریسا رستم بیگی
3	و اندازه گیری علائم حیاتی (فشار خون)	پریسا رستم بیگی
4	نیاز به خواب و استراحت	پریسا رستم بیگی
5	و نیاز به حرکت و ورزش	
6	نیاز به اکسیژن	پریسا رستم بیگی
7	درد و روش‌های کنترل و مراقبت	پریسا رستم بیگی
8	نیاز به دفع مدفوع	پریسا رستم بیگی
9	نیاز به دفع ادرار	پریسا رستم بیگی
10	آشنایی با اصول و روش آماده کردن کلیه داروها شناخت روش انجام محاسبات دارویی و اصول صحیح، محل و روش تزریقات (داخل جلدی، زیرجلدی)	پریسا رستم بیگی
11	شناخت اصول صحیح محل‌ها و روش انجام تزریق عضلانی شناخت اصول صحیح محل‌ها و روش انجام تزریقات وریدی	پریسا رستم بیگی
12	مراقبت از زخم و پانسمان	پریسا رستم بیگی
13	مراقبت‌های پرستاری قبل از عمل جراحی	پریسا رستم بیگی
14	مراقبت‌های پرستاری در حین و بعد از عمل جراحی	پریسا رستم بیگی
15	تغذیه	پریسا رستم بیگی
16	پیشگیری و کنترل عفونت	پریسا رستم بیگی
17	مراقبت‌های عمومی از بیمار و نوزاد	

